

SỞ GD&ĐT PHÚ YÊN TRƯỜNG THPT NGUYỄN HUỆ	ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI CẤP TRƯỜNG - NĂM HỌC: 2019-2020 Môn: Ngữ văn - Khối 10 Thời gian: 150 phút (<i>không kể thời gian phát đề</i>)
--	--

ĐỀ:

Câu 1: (8,0 điểm)

Suy nghĩ của anh/chị về câu nói của Fran KA.Clark:

“Ai cũng muốn làm điều gì đó rất lớn lao, nhưng lại không nhận ra rằng cuộc sống được tạo thành từ những điều rất nhỏ”.

(Dẫn theo “*Hành trang vào đời*”, NXB Tổng hợp tp Hồ Chí Minh - 2008, tr.38)

Câu 2: (12,0 điểm)

Nhà thơ Pháp, André Chénien đã từng nói:

“Nghệ thuật chỉ làm nên câu thơ, trái tim mới làm nên thi sĩ”

Anh (chị) hãy làm sáng tỏ ý kiến trên bằng một bài thơ (hoặc một đoạn thơ).

----- *Hết* -----

HƯỚNG DẪN CHẤM HSG MÔN NGỮ VĂN 10

Năm học: 2019- 2020

Câu	Nội dung	Điểm
1	Nghị luận xã hội	8.0
	Suy nghĩ của anh/chị về câu nói của Fran KA.Clark: “ <i>Ai cũng muốn làm điều gì đó rất lớn lao, nhưng lại không nhận ra rằng cuộc sống được tạo thành từ những điều rất nhỏ</i> ”. (Dẫn theo “ <i>Hành trang vào đời</i> ”, NXB Tổng hợp tp Hồ Chí Minh - 2008, tr.38)	
	1. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận xã hội. Có đủ các phần mở bài, thân bài, kết bài. Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài kết luận được vấn đề.	0.5
	2. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận về một tư tưởng đạo lí	1.0
	3. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm; vận dụng tốt các thao tác lập luận; các phương thức biểu đạt, nhất là nghị luận; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; có thể viết bài văn theo định hướng sau:	
	a. Giới thiệu vấn đề cần nghị luận	0.5
	b. Giải thích câu nói: - <i>Ai cũng muốn làm điều gì đó rất lớn lao</i> : Khát vọng vươn tới những cái đích lớn của mỗi con người, làm thay đổi cuộc sống theo hướng đi lên, tốt đẹp hơn. - <i>nhưng lại không nhận ra rằng cuộc sống được tạo thành từ những điều rất nhỏ</i> : song không ý thức được những việc lớn bao giờ cũng phải bắt đầu từ những việc nhỏ, như dòng sông được tạo từ nhiều con suối... => Ý cả câu: con người luôn có khát khao làm những điều lớn lao, kì vĩ mà lại quên rằng phải bắt đầu từ những điều rất nhỏ bé, bình thường.	1.0
	c. Phân tích, chứng minh, bàn luận:	2.5

	- Mơ ước làm điều lớn lao là nguyện vọng chính đáng, cần thiết của mỗi người, cần được hoan nghênh, khuyến khích.(Dẫn chứng, phân tích) - Nhưng phải luôn ý thức được rằng: Cuộc sống con người vốn là tổng hòa các mối quan hệ xã hội, nhân cách con người cũng được tạo nên bởi sự kết hợp mọi bình diện từ nhỏ đến lớn những hành vi, đạo đức, lối sống,...ý nghĩa, hạnh phúc của cuộc sống cũng được kiến tạo từ những điều đơn sơ, bình dị. (Dẫn chứng, phân tích) - Phê phán lối nghĩ, cách nói nguy hiểm: Vì việc lớn mà quên việc nhỏ, muốn trở thành vĩ nhân mà quên mình cũng là một con người bình thường.	
	d. Bài học nhận thức và hành động: - Con người phải luôn có ý thức kiểm soát hành động và nhận thức rằng việc gì nhỏ mảy mà có ích kiên quyết làm... - Thường xuyên rèn luyện đức tính kiên nhẫn, bắt đầu từ những việc làm nhỏ để có thể hướng tới những điều lớn lao.	1.0
	4. Sáng tạo: Có cách diễn đạt sáng tạo, thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận.	1.0
	5. Chính tả, dùng từ, đặt câu: Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu.	0.5
2	Nghị luận văn học	12.0
	Nhà thơ Pháp, André Chénien đã từng nói: <i>“Nghệ thuật chỉ làm nên câu thơ, trái tim mới làm nên thi sĩ”</i> Anh (chị) hãy làm sáng tỏ ý kiến trên bằng một bài thơ (hoặc một đoạn thơ).	
	1. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận văn học Có đủ các phần mở bài, thân bài, kết bài. Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài kết luận được vấn đề.	0.5
	2. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận	1.0
	3. Có kĩ năng viết bài nghị luận văn học, huy động được các kiến thức về lí luận văn học, về tác giả và tác phẩm để làm bài. Biết vận dụng các thao tác lập luận phù hợp; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng.	

	Học sinh có thể sắp xếp các luận điểm theo nhiều cách khác nhau nhưng về cơ bản cần đảm bảo các yêu cầu sau:	
	a. Giới thiệu vấn đề nghị luận.	1.0
	b. Giải thích: - “<i>Nghệ thuật chỉ làm nên câu thơ</i>”: Nghệ thuật ở đây là những đặc sắc về hình thức tạo nên vẻ đẹp của lời thơ (tứ thơ, thể thơ, ngôn ngữ, hình ảnh...) - “<i>Trái tim mới làm nên thi sĩ</i>”: Trái tim là thế giới của đời sống tâm hồn, tình cảm, tâm nguyện của người nghệ sĩ gửi gắm vào sáng tác nghệ thuật nói chung và thơ ca nói riêng. Chính trái tim người nghệ sĩ mới làm nên cái hồn cho thơ. → Ý kiến của André Chénien khẳng định: Một bài thơ hay không chỉ có hình thức nghệ thuật đặc sắc mà quan trọng, phải là những tình cảm, những rung cảm mãnh liệt, chân thành của người nghệ sĩ. Chính thế giới tâm hồn ấy đã làm nên cái hồn thơ, là yếu tố không thể thiếu của một nghệ sĩ chân chính.	1.0
	c. Phân tích, chứng minh, bàn luận: - Trong văn chương hình thức luôn đóng vai trò thật sự nổi bật. Một bài thơ có giá trị phải có những sáng tạo nghệ thuật độc đáo được làm nên từ tài năng thiên phú của người nghệ sĩ. - Nếu thơ chỉ vền vẹn những hình thức nghệ thuật hoa mỹ mà không có những rung cảm mãnh liệt từ trái tim người nghệ sĩ khi đứng trước cuộc đời, thì những hình thức ấy dù đẹp, dù hấp dẫn đến đâu cũng chỉ làm nên bài thơ có xác mà không có hồn. - Thơ phải là tiếng nói trữ tình, tiếng nói của cảm xúc, phải là thư kí trung thành của trái tim. Tâm hồn người nghệ sĩ mới là yếu tố quan trọng làm nên những câu thơ có tầm tư tưởng, những câu thơ có thể chạm đến cõi sâu kín nhất trong tâm hồn con người. André Chénien đã nhấn mạnh đến những rung cảm thẩm mỹ của người nghệ sĩ. - Tuy nhiên, một tác phẩm thực sự có giá trị đều phải là “<i>một phát minh về hình thức và một khám phá về nội dung</i>” (L.Lêônôp). Cái tài và cái tâm, “nghệ thuật” và “trái tim” đều là những nhân tố quan trọng để hình thành một tác phẩm thơ ca nổi tiếng và một nhà thơ vĩ đại. Trong hai yếu tố đó, cái tâm được coi là yếu tố cốt lõi để làm nên một tác phẩm nghệ thuật chân chính	5.0

	- Một nhà thơ chân chính phải có một trái tim đa cảm, phải biết yêu thương con người, biết đấu tranh với cái xấu, cái ác đồng thời phải gắn bó với cuộc đời "thơ chỉ bật ra trong tim khi cuộc sống đã thật đầy". Và nhà thơ cũng phải biết “khơi những nguồn chưa ai khơi và sáng tạo những cái gì chưa có”. <i>* Lưu ý: Thí sinh chọn một bài thơ (hoặc một đoạn thơ) để phân tích, chứng minh làm rõ vấn đề.</i>	
	d. Đánh giá, mở rộng - Đánh giá chung về tác phẩm (hoặc đoạn thơ). - Nhận xét của André Chénien đã khẳng định vai trò quan trọng của tình cảm trong thơ và sự hài hòa giữa nội dung và hình thức - Nhận xét của André Chénien giúp ta cảm nhận sâu sắc hơn, hiểu và biết trân trọng tấm lòng và cả những sáng tạo nghệ thuật của người nghệ sĩ cho đời. - Là bài học cho người sáng tác và người tiếp nhận văn học	2.0
	4. Sáng tạo: Có cách diễn đạt sáng tạo, thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận.	1.0
	5. Chính tả, dùng từ, đặt câu: Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu.	0.5

SỞ GD&ĐT PHÚ YÊN	MA TRẬN ĐỀ THI HSG NĂM HỌC 2019-2020 Môn: Ngữ văn 10
------------------	---

TRƯỜNG THPT NGUYỄN HUỆ	Thời gian làm bài: 150 phút (<i>không kể thời gian phát đề</i>)
-------------------------------	---

Mức độ Chủ đề	Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Cộng
1. Nghị luận xã hội	Nhận biết được dạng đề nghị luận về một tư tưởng đạo lí	Hiểu được vấn đề: Con người luôn có khát khao làm những điều lớn lao, kì vĩ mà lại quên rằng phải bắt đầu từ những điều rất nhỏ bé, bình thường.	- Kỹ năng làm bài văn nghị luận xã hội - Kỹ năng lựa chọn và phân tích tư liệu. - Kỹ năng vận dụng các thao tác lập luận	
<i>Số câu: 1</i> <i>Tỉ lệ: 40%</i>	<i>(10% x 20 điểm = 2,0 điểm)</i>	<i>(10% x 20 điểm = 2,0 điểm)</i>	<i>(20% x 20 điểm = 4,0 điểm)</i>	<i>(40% x 20 điểm = 8,0 điểm)</i>
2. Nghị luận văn học	Nhận biết được đề nghị luận văn học	Hiểu được vấn đề: Ý kiến của André Chénien khẳng định: Một bài thơ hay không chỉ có hình thức nghệ thuật đặc sắc mà quan trọng, phải là những tình cảm, những rung cảm mãnh liệt, chân thành của người nghệ sĩ. Chính thế giới tâm hồn ấy đã làm nên cái hồn thơ, là yếu tố không thể thiếu của một nghệ sĩ chân chính.	- Kỹ năng làm bài nghị luận văn học - Vận dụng kiến thức lí luận văn học để làm sáng tỏ vấn đề. - Kỹ năng lựa chọn và phân tích tư liệu - Kỹ năng vận dụng các thao tác lập luận	
<i>Số câu: 1</i> <i>Tỉ lệ: 60%</i>	<i>10% x 20 điểm = 2,0 điểm)</i>	<i>20% x 20 điểm = 4,0 điểm)</i>	<i>30% x 20 điểm = 6,0 điểm)</i>	<i>60% x 20 điểm = 12 điểm)</i>
Tổng cộng	4,0 điểm	6,0 điểm	10,0 điểm	20 điểm